

Skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi

Mål på vägen mot visionen

Övergripande mål och preciseringar

● **Ökad produktion baserad på förnybar råvara**

- Ökad produktion och skörd av biomassa i skogen
- Öka substitutionen och skogens positiva klimateffekt
- Den svenska pappersindustrin bidrar till att uppfylla det europeiska målet för återvinning av pappersförpackningar

● **Ökat förädlingsvärde av biomassa**

- Skogsnäringens investeringar i forskning, utveckling och demonstrationsanläggningar fördubblas till år 2030, så att nya produkter kommer fram på marknaden
- Minst fyra nya biobaserade material, produkter eller tjänster har utvecklats i nya eller existerande företag och har lanserats framgångsrikt till år 2020
- Marknaden för träprodukter ska breddas och värdet i leveranserna öka
- Ökad produktion av bioenergi från skogen

● **Effektiv resursanvändning**

- Energianvändningen ska effektiviseras ytterligare
- Skogsindustrins biobaserade elproduktion ska öka
- På sikt ska processerna vara fria från fossila bränslen
- Skogsindustrins leveranser av restvärme ska öka

● **Ökad kompetens**

- Skogsindustrin ska öka andelen kvalificerade jobb för unga med bra utbildning
- Skogsindustrin ska öka kompetensen hos redan anställda medarbetare

Innehåll

Förord	4
På väg mot en hållbar bioekonomi	7
Mål på vägen mot visionen	10
Ökad produktion baserad på förnybar råvara	11
Ökat förädlingsvärde av biomassa	14
Effektiv resursanvändning	16
Ökad kompetens	18

Förord

Att driva tillväxt i världens bioekonomi är en ambitiös vision. Skogsnäringen har bättre förutsättningar än någon annan bransch att klara den uppgiften, men samtidigt är det en vision som vi inte kan nå helt på egen hand. Det måste ske i samverkan med samhället som helhet.

I ett globalt perspektiv är svenskt skogsbruk ett exempel på hur en naturresurs kan användas på ett hållbart sätt, en resursanvändning som ger stora klimatfördelar. Genom att tillverka produkter som kan ersätta fossila och energikrävande alternativ undviks stora utsläpp av koldioxid. Huvuddelen av det vi producerar går på export och därmed exporteras också klimatnytta. Ökad skogstillväxt och större tillverkning av sådana produkter är en del av vår vision. Det ska ske med hänsyn till biologisk mångfald och skogens sociala värden.

För Sverige innebär en konkurrenskraftig skogsnäring fler jobb, ökade exportintäkter och en positiv regional utveckling. Grundläggande är att på ett lönsamt sätt utveckla dagens verksamheter inom massa, papper, trävaror och bioenergi. Utifrån den basen skapar vi framtidens produkter, material och tjänster. Det sker i samverkan med andra branscher och i kluster av små och stora företag. Svensk skogsnäring har redan starka positioner inom forskning, utveckling och innovation, men nu lägger vi ribban ännu högre.

I den här skriften presenterar Skogsindustrierna fyra mål som är steg på vägen mot skogsnäringens vision:

- Ökad produktion baserad på förnybar råvara
- Ökat förädlingsvärde av biomassa
- Effektiv resursanvändning
- Ökad kompetens

Målen stimulerar till offensiva insatser och de visar att skogsnäringen inte bara har höga ambitioner utan också konkreta målsättningar. Till varje mål finns ett antal mer detaljerade preciseringar. Samtliga mål följs upp och resultaten ska efter två år avrapporteras i en ny målskrift.

Vi pekar också på några av de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att målen ska nås. På så sätt hoppas vi att den här skriften ska tas som utgångspunkt för en dialog med politiker, myndigheter och andra intressenter.

Vår förhoppning är att en sådan positiv dialog ska leda till en ännu starkare och djupare samsyn på skogens möjligheter. Sverige är ett fantastiskt skogsland. Om vi delar samma vision kan vi tillsammans ta de avgörande stegen på vägen mot en hållbar bioekonomi.

Carina Håkansson
vd Skogsindustrierna

Vision

Med välskötta skogar och en skogsindustri av världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision för den svenska skogsnäringen:

Skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi

Genom att tillvarata skogens möjligheter gör vi så att den globala bioekonomin växer. Det är avgörande för Sverige, men också för resten av världen. Genom att erbjuda produkter som alla människor behöver i sin vardag skapar vi en hållbar framtid.

Målen på vägen mot visionen visar hur skogsindustrin vill gå från ord till handling för att spela en nyckelroll i den framtida bioekonomin.

”Om vi kan öka skogens tillväxt med 40–50 procent och använda tillskottet av råvara på ett klokt sätt skulle Sverige kunna bli fritt från nettoutsläpp av koldioxid i framtiden. En sådan tillväxtökning är inte orealistisk.”

Tomas Lundmark, professor vid SLU och verksam i Future Forests.

Forskningsrådet Formas beskrivning av bioekonomi

En biobaserad samhällsekonomi är en ekonomi som utgår från:

- En hållbar produktion av biomassa för att möjliggöra en ökad användning inom en rad olika samhällssektorer. Syftet är att minska klimatpåverkan och användningen av fossila råvaror.
- Ett ökat förädlingsvärde av biomassa, samtidigt som energiåtgången minimeras och näring och energi tas till vara från slutprodukterna. Syftet är att optimera ekosystemtjänsternas värde och bidrag till ekonomin.

Källa: Formas (Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande)

På väg mot en hållbar bioekonomi

I ett samhälle byggt på bioekonomi lever vi i balans med jordens resurser. Bioekonomin utgår från förnybara råvarukällor som används på ett hållbart sätt. Visionen bygger därför på ett aktivt hållbart skogsbruk som tar ansvar för den biologiska mångfalden och skogens sociala värden.

Sysselsättning och exportintäkter. En internationellt framgångsrik skogsindustri har genomgripande betydelse för Sverige. Med ett exportvärde på 124 miljarder (2014) ger skogsindustrin ett synnerligen viktigt bidrag till samhällsekonomin. Direkt och indirekt sysselsätter branschen uppemot 200 000 personer, sid 19.

Konkurrenskraft. De framtidsprodukter som är under utveckling kommer att på sikt förändra delar av skogsindustrin, men branschens nuvarande huvudprodukter – trävaror, massa och papper – blir basen under åtskilliga år framöver. För att framtidssatsningarna ska kunna finansieras, krävs det därför en politik som leder till att företagens internationella konkurrenskraft stärks.

Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystemen som vi människor har nytta av, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människors välmående och livsvillkor. Det är tjänster som kräver förvaltning, till exempel ett aktivt skogsbruk. Härigenom får vi förnybara resurser som är centrala för bioekonomin. Under det övergripande målet **Ökad produktion baserad på förnybar råvara**, sid 11, beskrivs skogsnäringens mål för att öka skogstillväxten och tillverkningen av produkter som kan ersätta fossila alternativ med hög klimatpåverkan. Ju högre skogstillväxten är, desto mer produkter kan tillverkas och desto större blir den potentiella klimatnyttan.

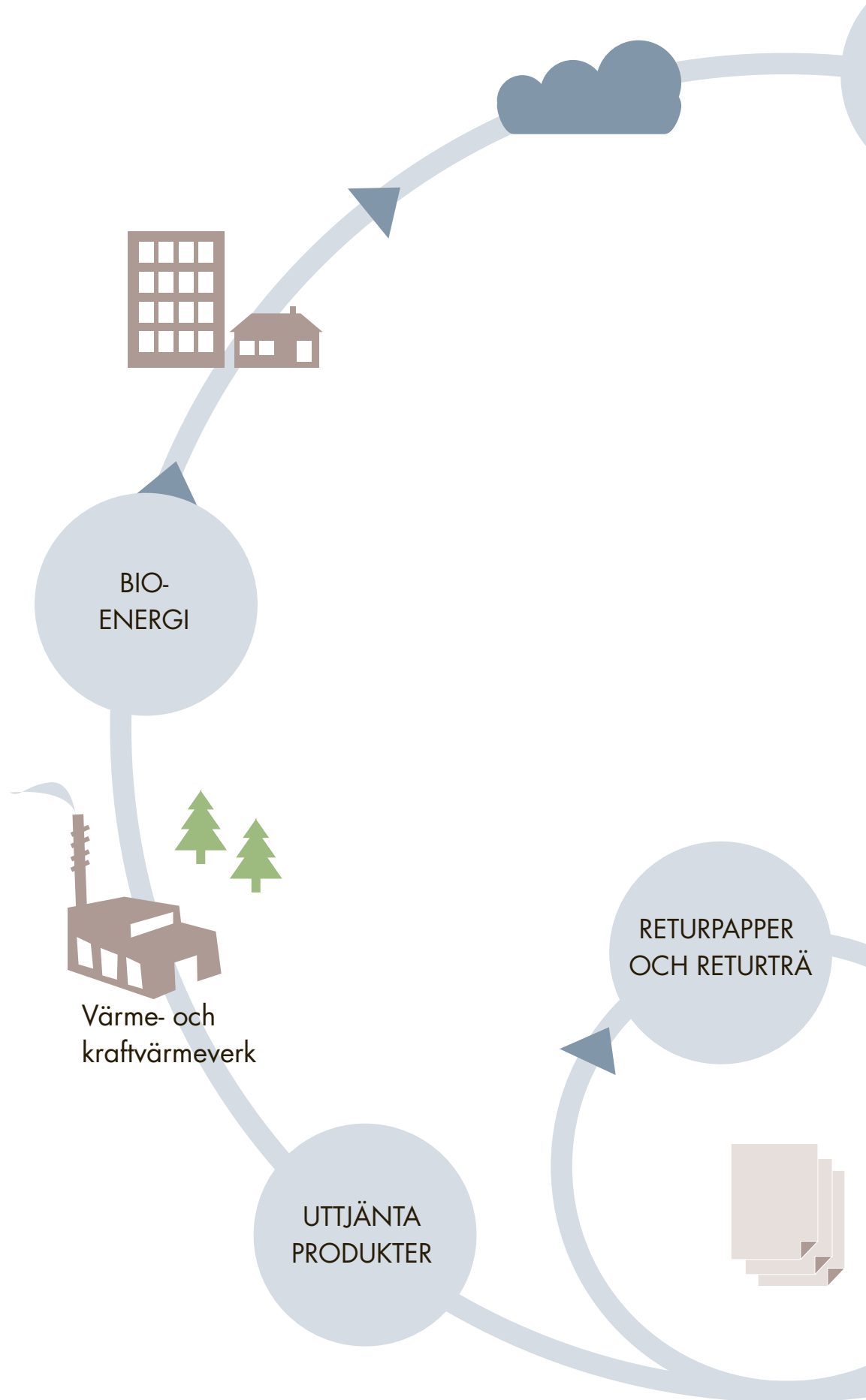
Materialväxling eller substitution. Mycket stora mängder koldioxidutsläpp undviks när skogsprodukter och bioenergi används istället för

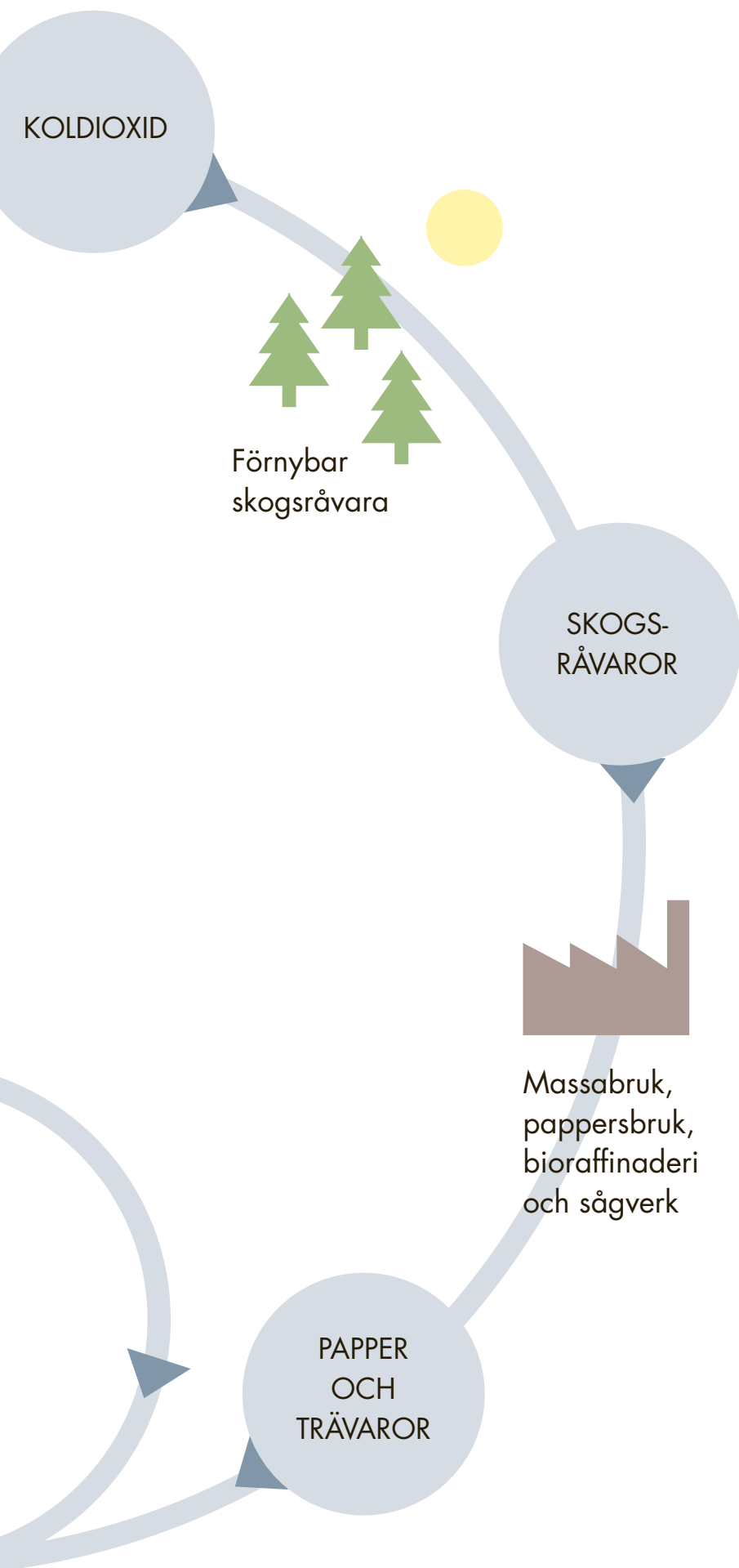
produkter och bränslen baserade på fossila råvaror. Att öka denna materialväxling leder till en substitutionseffekt, sid 11. Det är en av de viktigaste insatserna som samhället kan göra för att mildra klimatförändringarna.

Forskning och innovation blir avgörande för vägen in i den nya bioekonomin. Det pågår en spännande utveckling av helt nya material, produkter och tjänster, som öppnar upp nya marknader, nya affärskoncept och skapar nya jobb. Målen för detta framtidsarbete har samlats under det övergripande målet **Ökat förädlingsvärde av biomassa**, sid 14.

Resurseffektivitet. Att minimera energiåtgången i processerna och återvinna material och energi från slutprodukterna är andra bärande inslag i en hållbar bioekonomi. Under det övergripande målet **Effektiv resursanvändning**, sid 16, har skogsnäringen samlat sina mål för energieffektivisering samt för utfasning av fossila bränslen. Näringen har också satt mål för hur man ska öka leveranserna av restvärme från produktionsanläggningarna.

Kompetens är en av de faktorer som ska stärka den svenska skogsnäringens internationella konkurrenskraft. Genom skogsnäringens vision skärps kraven på hög kompetens, flexibilitet och helhetsyn ytterligare. Därför har branschen ställt upp offensiva mål för att erbjuda kvalificerade jobb för unga med bra utbildning, se **Ökad kompetens**, sid 18. Samtidigt ska satsningarna på att höja kompetensen hos den befintliga personalen förstärkas.

En skogs- och kretslopps-baserad bioekonomi

Skogen är grunden för vår vision. Genom fotosyntesen omvandlas solenergi, koldioxid och vatten till kolhydrater som är byggstenar för trädens tillväxt. Härigenom lagras luftens koldioxid som kolföreningar i träd och skogsmark.

Koldioxiden lagras vidare i skogsprodukter som trä, kartong och papper. Produkter och bioenergi från skogen kan ersätta fossila alternativ. Skogen och dess produkter är alltså en viktig del av lösningen på klimatförändringen.

En stor del av skogsindustrins produkter återvinns och/eller återanvänds. När de uttjänta produkterna används som biobränsle eller komposteras frigörs koldioxiden. Motsvarande mängd koldioxid tas upp av de växande träden. Därmed är cirkeln sluten och ett nytt kretslopp kan börja.

Mål på vägen mot visionen

Genom följande mål och preciseringar visar skogsnäringen hur den arbetar strategiskt med visionen att driva tillväxt i världens bioekonomi och öka volym och värde för skogsindustriprodukter.

De övergripande målen är:

- Ökad produktion baserad på förnybar råvara
- Ökat förädlingsvärde av biomassa
- Effektiv resursanvändning
- Ökad kompetens

Målen utgår i viktiga delar från Formas definition av bioekonomi, se sidan 6.

Till varje mål finns preciseringar som bidrar till måluppfyllelsen. Här finns också förtydliganden och förutsättningar som behöver uppfyllas för

att målen ska kunna nås. När inte annat anges är måläret 2020.

Dessa mål och preciseringar ersätter – och bygger delvis på – de mål som tidigare presenterats i Skogsindustriernas hållbarhetsskrifter.

Ökad produktion baserad på förnybar råvara

Att bruka skogen, öka skogstillväxten och använda skogsråvara för att tillverka skogsprodukter är en effektiv strategi för att minska klimatpåverkan. Detta beror på att den växande skogen binder koldioxid från atmosfären och att koldioxiden lagras i produkterna. Den största klimateffekten erhålls då skogsprodukterna ersätter fossila alternativ.

Ökad produktion och skörd av biomassa i skogen

För att öka den positiva klimateffekten som skogen kan bidra till är det angeläget att öka skogsproduktionen och uttaget av virke och annan biomassa från långsiktigt och ansvarsfullt brukade skogar.

Det finns många sätt att öka tillväxten och skogsproduktionen, till exempel bättre förnygringar, effektivare insektsbekämpning, förädlade plantor, minskade viltskador, dikesrensning, gödsling och nya mer snabbväxande trädslag. Ingen enskild åtgärd räcker för att förse oss med all skog vi behöver, utan det behövs en kombination av flera åtgärder.

För att kunna genomföra detta och tillgodose framtida behov av skogsråvara måste ytterligare försök genomföras. Regelverken för bland annat snabbväxande trädslag, gödsling och intensivskogsodling på nedlagd jordbruksmark behöver ändras.

För tillväxt i bioekonomin är det viktigt att inte införa ytterligare begränsningar i brukandet av skogen.

Öka substitutionen och skogens positiva klimateffekt

Bioekonomin bygger på ett samhälle där förnybara produkter ersätter sådant som är tillverkat av fossil olja eller som förbrukar stora mängder energi när de tillverkas. Exempel är trä som används som byggmaterial istället för betong, förnybara och återanvändningsbara förpackningar och hygienprodukter, textilier, fisk- och djurfoder, nanomaterial, kolfiber, biogas samt olika sorters kemikalier. Allt detta är högvärdiga produkter med en stor global efterfrågan vilka kan tillverkas av skogsråvara och vid substitution kan de minska det globala fossila oljeberoendet. Biobränslen från skogen används redan i stor omfattning istället för fossila bränslen. Genom att vi i Sverige använder skogsråvaran för sådan substitution undviks stora utsläpp av fossil koldioxid.

Substitutionseffekten ger stor klimatnytta

Forskare inom programmet Future Forests har satt in den svenska skogens roll för klimatet i ett bredare perspektiv och även beräknat de klimateffekter som skogens produkter ger. Deras slutsats är att den så kallade substitutionseffekten ger allra störst klimatnytta.

Med substitution avses att råvaror, produkter och bränslen från skogen används som ersättning för fossilbaserade energilag och produkter som kräver stora mängder fossila bränslen då de tillverkas. Ett exempel är när trä ersätter energikrävande byggmaterial som betong.

Genom att vi i Sverige aktivt brukar skogen och använder skogsråvaran till produkter och energi undviks mycket stora utsläpp av koldioxid, se faktaruta sid 12. En viktig slutsats i studien är att substitutionseffekten, och därmed klimatnyttan, kan öka ytterligare genom åtgärder för att öka skogstillväxten.

Källa: Potential Roles of Swedish Forestry in the Context of Climate Change Mitigation, i tidskriften Forests 2014, 5(4), 557-578

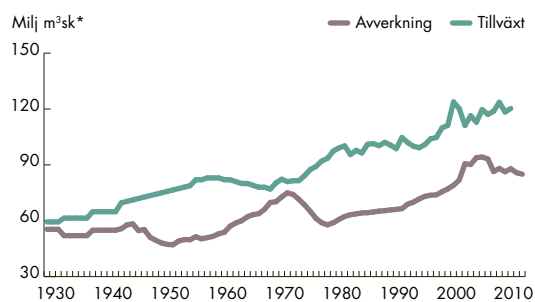
Den svenska pappersindustrin bidrar till att uppfylla det europeiska målet för återvinning av pappersförpackningar

Att återvinna fibern i använda pappersprodukter flera gånger är ett resurseffektivt sätt att använda vedråvara. Den europeiska massa- och pappersindustrin har satt som mål att år 2020 ska 80 procent av

de pappersförpackningar som sätts på marknaden återvinnas. I Sverige är återvinningsgraden för pappersförpackningar 77 procent.

En förutsättning för att öka den i Sverige redan höga återvinningsgraden är att producenterna har ansvar för styrning av hela kedjan från insamling till tillverkning av nya produkter. Med ett sådant producentdrivet återvinningssystem erhålls god tillgång av och kvalitet på returråvara på ett kostnadseffektivt sätt.

Årlig avverkning och tillväxt

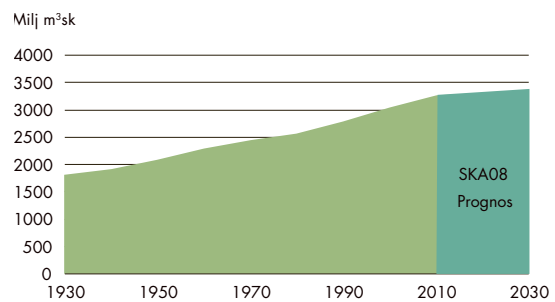

Källa: Riksskogstaxeringen, Skogsstyrelsen

En växande naturresurs. Skogstillväxten är årligen drygt 120 miljoner m³sk och av detta avverkas drygt 80 miljoner m³sk. Detta gör att virkesförrådet, liksom avverkningsmöjligheterna, fortsätter att öka.

* m³sk = skogskubikmeter

Svenska virkesförrådets utveckling

Källa: Skogsstyrelsen

Virkesförrådet har under de senaste hundra åren stadigt ökat och uppgår nu till 3 000 miljoner skogskubikmeter (m³sk). Prognosen från Skogliga konsekvensanalyser, SKA08, visar att virkesförrådet fortsätter att öka.

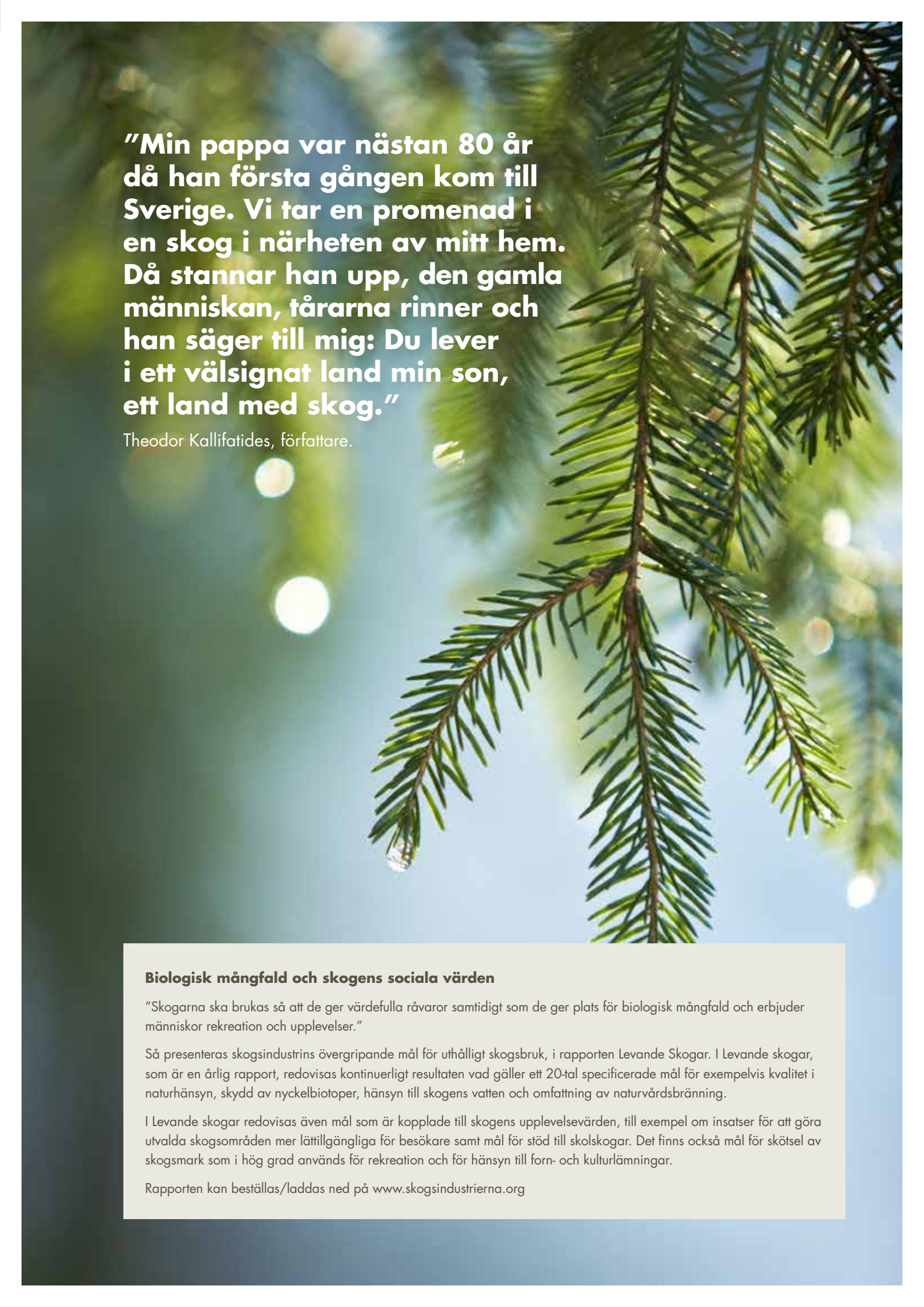
Aktivt skogsbruk är bäst för klimatet

Forskare vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU har i en analys visat att ett aktivt skogsbruk, där man använder skogsråvara för att ersätta fossil energi och energikrävande byggmaterial, ger störst klimatnytta på lång sikt*.

SLU-forskarna, som arbetar inom programmet Future Forests, har också analyserat vad som händer om man väljer att inte bruka skogen. Man fann att detta på kort sikt kan uppfattas som bättre från klimatsynpunkt. Träden kommer dock att åldras, sluta växa och till slut dö och avge koldioxid då de förmultnar.

Studien visar också att om vi fortsätter att använda den svenska skogen på ungefär samma sätt som idag så undviks varje år koldioxidutsläpp på cirka 60 miljoner ton. Det är lika mycket som de svenska utsläppen av växthusgaser. Om vi i framtiden inriktar skogsbruket på ökad produktion blir klimatnyttan ännu större.

*Källa: Potential Roles of Swedish Forestry in the Context of Climate Change Mitigation, i tidskriften Forests 2014, 5(4), 557-578.

A close-up photograph of evergreen tree branches, likely spruce or fir, with a single water droplet hanging from a needle. The background is a soft-focus blue sky with bokeh light spots from other trees.

**"Min pappa var nästan 80 år
då han första gången kom till
Sverige. Vi tar en promenad i
en skog i närheten av mitt hem.
Då stannar han upp, den gamla
människan, tårarna rinner och
han säger till mig: Du lever
i ett välsignat land min son,
ett land med skog."**

Theodor Kallifatides, författare.

Biologisk mångfald och skogens sociala värden

"Skogarna ska brukas så att de ger värdefulla råvaror samtidigt som de ger plats för biologisk mångfald och erbjuder människor rekreation och upplevelser."

Så presenteras skogsindustrins övergripande mål för uthålligt skogsbruk, i rapporten Levande Skogar. I Levande skogar, som är en årlig rapport, redovisas kontinuerligt resultaten vad gäller ett 20-tal specificerade mål för exempelvis kvalitet i naturhänsyn, skydd av nyckelbiotoper, hänsyn till skogens vatten och omfattning av naturvårdsbränning.

I Levande skogar redovisas även mål som är kopplade till skogens upplevelsevärden, till exempel om insatser för att göra utvalda skogsområden mer lättillgängliga för besökare samt mål för stöd till skolskogar. Det finns också mål för skötsel av skogsmark som i hög grad används för rekreation och för hänsyn till forn- och kulturlämningar.

Rapporten kan beställas/laddas ned på www.skogsindustrierna.org

Ökat förädlingsvärde av biomassa

Skogsindustrins produkter – massa, papper och sågade trävaror – bidrar till bioekonomin och kommer under lång tid framöver att vara basen för industrin. Det pågår också en ständig utveckling av nya material och produkter med högre förädlingsvärde. Att detta arbete blir framgångsrikt är en förutsättning för att förverkliga skogsnäringens vision.

Skogsnäringens investeringar i forskning, utveckling och demonstrationsanläggningar fördubblas till år 2030, så att nya produkter kommer fram på marknaden

För detta krävs att minst lika stora statliga medel satsas och att offentliga medel tillskapas för riskfyllda och krävande demonstrationsprojekt i större utsträckning än idag. Basår för målet är 2007.

Minst fyra nya biobaserade material, produkter eller tjänster har utvecklats i nya eller existerande företag och har lanserats framgångsrikt till år 2020

För att nå detta mål behöver branschens aktörer bedriva ett aktivt innovationsarbete och

identifiera, utvärdera och prioritera nya värdekedjor och affärskonstellationer. Det krävs också ökad förståelse av marknadsförutsättningarna för nya biobaserade material, produkter och tjänster. Branschöverskridande affärsmodeller behövs för att möta dessa krav.

Från samhällets sida behövs medverkan till att etablera effektiva samarbetsformer mellan akademi, institut företag och offentlig sektor. För att få genomslag för de nya lösningarna är det också nödvändigt att staten och det politiska systemet prioriterar förnybara alternativ där så är möjligt.

Anm: I målformuleringen avses fyra helt nya produkter, tjänster eller material. Det kan till exempel vara sådant som fyller nya behov på marknaden, som har överlägset bättre egenskaper, eller som tillverkas med nydanande teknik eller dylikt. Det ska alltså vara verkliga innovationer eller tekniksprång.

Marknaden för träprodukter skall breddas och värdet i leveranserna öka

Flera faktorer talar för att svensk sågverks- och träindustri ska kunna bredda marknaden och öka värdet i sina leveranser. Genom urbaniseringen växer behovet av byggande såväl i Sverige som

Miljardinvesteringar i FoU

Skoglig och skogsindustriell forskning och utveckling vid universitet, högskolor och forskningsinstitut i Sverige uppgick till cirka 1,7 miljarder kronor år 2014, varav 480 miljoner kronor från företagen (enligt Skogsindustriernas enkät till UHI). Till detta kommer ytterligare 110 miljoner kronor från privata stiftelser, alltså cirka en tredjedel från privata finansiärer.

globalt. Bygandet med träbaserade produkter och system vinner marknadsandelar. Trä återtar även marknad inom inredning, och framgångsrik design och produktutveckling förstärker värdekedjorna för träprodukter.

Svenskt Trä, som är en del av Skogsindustrierna, gör omfattande insatser för att stimulera såväl byggbranschen som allmänheten att använda trä. Till exempel har de digitala versionerna av branschens byggbeskrivningar fått stort genomslag, liksom appen Trärådhuset, som är lätt att använda för den som vill designa eller bygga i trä.

Att öka bostadsbygandet i Sverige är en åtgärd som skulle få stor betydelse för den svenska trävarumarknaden. Nästan en tredjedel av sågverksindustrins leveranser går till svenska kunder och byggsektorn är den största användargruppen. Denna viktiga hemmamarknad har betydelse på flera olika sätt. Exempelvis sker företagets produktutveckling ofta i nära samverkan med svenska kunder. Det gäller inte minst industriellt byggande av flervåningshus där svenska företag är ledande. Fortsatta stimulansåtgärder inom renoverings- och gör det självsektorer är också väsentliga för en god tillväxt av hemmamarknaden.

Ökad produktion av bioenergi från skogen

Att Sverige når högt ställda klimatmål beror till mycket stor del på användning av bioenergi från skogen. Skogsindustrin är Sveriges största användare av bioenergi och företagen har kommit långt i arbetet med att ersätta olja och andra fossila energikällor i de egna processerna.

Skogsindustrin är också en stor producent av förnybar el. Elenergin används till största delen internt men levereras även till elnätet. Betydande mängder bioenergi levereras till övriga samhället, till exempel som fjärrvärme eller i form av olika typer av skogsbränslen till värmeverk.

Allt som kan tillverkas av fossil olja kan också tillverkas av förnybar skogsråvara. Följaktligen kan oljeberoendet minskas genom en kombination av att framställa högvärdiga produkter och bränslen. Det av Sverige uppställda målet om en fossiloberoende fordonsflotta är ett delmål för att minska det totala oljeberoendet och den negativa klimatpåverkan som den fossila oljan har. Skogen erbjuder ett substitut till fossil olja genom att skapa värdekedjor med lågt koldioxidavtryck för högvärdiga produkter och material – och för drivmedel. Flera skogsindustriföretag är redan engagerade i sådana drivmedelsprojekt.

De klimatpolitiska styrmedlen bör – för att vara resurseffektiva och ge klimatnytta – vara långsiktiga och inriktas mot att öka värdeskapandet genom att premiera användning och förädling av biobaserade rest- och biprodukter.

Klimatpositivt att bygga med trä

- Trä är det enda förnybara byggmaterialet.
- Trä har den lägsta energiförbrukningen i byggprocessen, jämfört med andra byggmaterial.
- Träprodukter lagrar kol och fungerar som kolsänka under hela sin livstid.
- Trä är ett lätt material, som möjliggör transporter med mindre klimatpåverkan.
- Trä är lätt att återvinna, både som material och biobränsle men viktigast är att husen står länge.
- Med den moderna industriella träbyggnadstekniken minskar koldioxidutsläppen med två tredjedelar jämfört med betong.*

*Enligt en analys gjord av Tyréns AB på uppdrag av Svenskt Trä.

Effektiv resursanvändning

Att energi ska användas så effektivt som möjligt är en utgångspunkt i bioekonomin och därmed också i skogsnäringens vision. Rationella tillverkningsprocesser och omfattande användning av bi- och restprodukter är viktiga inslag i den strategin. Inte minst är arbetet med elenergieffektivisering angeläget. För att minska klimatpåverkan fortsätter företagets omställning till förnybara energislåg. Klimateffektiva transporter är ytterligare ett område där betydande satsningar genomförs och där potentialen bedöms vara stor.

Energianvändningen ska effektiviseras ytterligare

Produktion av massa- och papper är elintensiv. I flera bruk svarar energiförbrukningen för en lika stor kostnadsandel som råvaror och personal. Brukens arbete med energieffektivisering är därför en nyckel till, och en förutsättning för, internationell konkurrenskraft. Fokus är på att minska energianvändningen per ton producerad produkt och inte på att begränsa den totala energianvändningen. Skogsindustrins arbete med effektivare energianvändning är ett kontinuerligt pågående arbete.

För att ytterligare stimulera energieffektiviseringen är det viktigt att EUs energieffektiviseringsdirektiv implementeras så att det underlättar fortsatt arbete till en realistisk kostnad. Branschen vill även gärna se en fortsättning på PFE-programmet eller liknande.

Skogsindustrins biobaserade elproduktion ska öka

Många av skogsindustrins fabriker är betydande producenter av förnybar el genom egna biopannor och turbinanläggningar. År 2014 genererade skogsindustrin cirka 6 TWh el, vilket motsvarar drygt en tredjedel av den elenergi som används i tillverkningsprocesserna. Avsikten är att öka andelen ytterligare med 35 procent.

För att nå det målet skulle det vara gynnsamt om egenproducerad el befriades från elskatt.

På sikt ska processerna vara fria från fossila bränslen

Målet avser den värmeenergi som används i tillverkningsprocesserna. 2014 var så gott som 100 procent av sågverkens och cirka 95 procent av massa- och pappersindustrins värmeenergi genererad av biobränslen.

För att lyckas med detta kommer det att krävas förhållandevis stora insatser, eftersom de enklaste och billigaste åtgärderna redan är vidtagna. Att helt upphöra med fossila bränslen är alltså en betydande utmaning som kräver teknikutveckling, investeringar och en politik som gör det ekonomiskt möjligt.

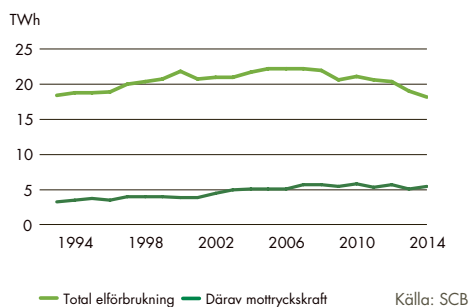
Skogsindustrins leveranser av restvärme ska öka

Skogsindustrin bidrar till effektiv resursanvändning genom att leverera bioenergi i form av fjärrvärme. Under 2013 levererades 2,6 TWh, men större mängd av den restvärme som uppkommer i tillverkningsprocesserna skulle kunna tas tillvara. Näringens mål är att till år 2020 öka leveransen av restvärme till samhället med tio procent från 2013 års nivå. Den högre målnivån motsvarar den värme 180 000 svenska villor årligen använder.

Detta förutsätter att industrins anläggningar ges möjlighet att ansluta till fjärrvärmenäten, vilket inte alltid är fallet. Ett generellt så kallat tredjepartstillträde till fjärrvärmenäten skulle vara gynnsamt för såväl kunder, industri som för samhället som helhet.

Elförbrukning

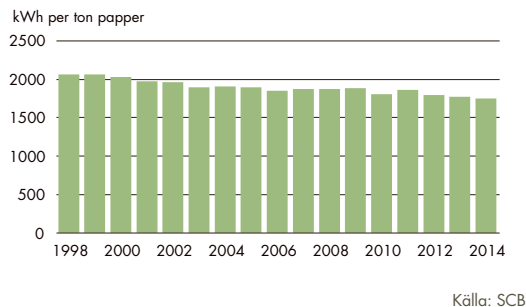
Massa- och pappersindustrin

*Mottryckskraft är kombinerad produktion av el och värme, vilket ger en hög total verkningsgrad vid skogsindustrins anläggningar.

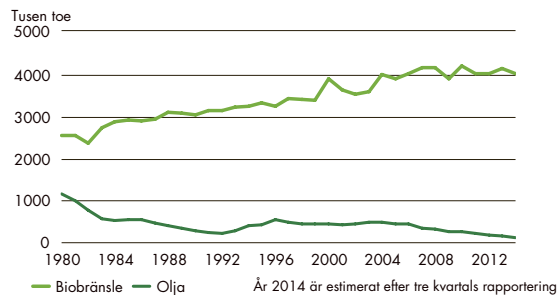
Specifik elförbrukning

Massa- och pappersindustrin

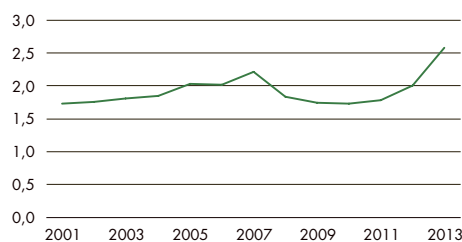
Förbrukning av bioenergi och olja

Massa- och pappersindustrin

Skogsindustrins fjärrvärmeleveranser

TWh värme

Ökad kompetens

Kompetens är en av de avgörande faktorerna för skogsindustriföretagens internationella konkurrenskraft. Till exempel krävs hög kompetens för att utveckla de framtidsprodukter som ska konkurrera med de fossila alternativen i ett hållbart samhälle. För att förverkliga branschens vision krävs alltså ökad kompetens hos såväl nuvarande som framtida medarbetare. Det ställer krav både på näringen och på utbildningssystemet.

Skogsindustrin ska öka andelen kvalificerade jobb för unga med bra utbildning

Skogsnäringen erbjuder jobb – över hela Sverige – där man kan växa och utvecklas. Branschen arbetar aktivt för att stärka attraktionskraften och kunna rekrytera rätt medarbetare med god kompetens. Att sträva efter ökad mångfald, och därmed stärka både kompetensen och attraktionskraften, är en viktig del i det arbetet.

För detta behövs att stat och kommuner erbjuder:

- en bra skola hela vägen från grundskola till universitet
- relevant yrkesutbildning av hög kvalitet på gymnasium, yrkeshögskola och högskola

Skogsindustrin ska öka kompetensen hos redan anställda medarbetare

Skogsnäringen erbjuder alla anställda målinriktad kompetensutveckling i syfte att öka företagets konkurrenskraft. Samtidigt förstärks den enskilda medarbetarens anställningsbarhet och värde på den lokala arbetsmarknaden.

För detta krävs att stat och kommuner erbjuder:

- utbildning som samspelar med branschens behov
- goda förutsättningar för unga, välutbildade människor att leva ett bra liv på mindre orter och på landsbygden

**”Tänk dig att vi i framtiden
bygger allt som går av trä
istället för av betong.
Då skulle flera miljoner
ton av Sveriges koldioxid-
utsläpp undvikas.”**

Anders Wijkman, ordförande för
Miljömålsberedningen.

Skogsindustrin i Sverige

- Är världens tredje största exportör av papper, massa och sågade trävaror sammanlagt.
- Exportvärdet uppgick till 124 miljarder kronor år 2014. Skogsindustrin ger därmed ett stort bidrag till Sveriges ekonomi.
- Sysselsätter direkt och indirekt mellan 150 000 och 200 000 personer i hela landet.
- Har stor regional betydelse. I flera län svarar skogsindustrin för 20 procent eller mer av de industrisysselsatta.
- Investerar i genomsnitt tio miljarder kronor per år vilket över tid motsvarar 15-20 procent av Sveriges totala industriinvesteringar.
- Skogsnäringen satsar cirka 1,8 miljarder kronor per år på forskning och utveckling.*

*SCB:s medeltal av de tre senaste undersökningarna.

Vill du dela vår vision?

Skogsnäringen vill spela en huvudroll i den framtida biobaserade samhällsekonomin. Vi hoppas att den här redogörelsen för vår vision och våra mål har väckt ditt intresse. För det är bara i samverkan med politiken och samhället som helhet som vår vision kan förverkligas.

Därför vill vi gärna berätta mer om skogsnäringen och våra ambitioner. På www.skogsindustrierna.org hittar du kontaktuppgifter till våra specialister inom områden som skog, energi, träbyggnation, transporter, återvinning och mycket mer. Där finns också redogörelser för våra uppfattningar i olika näringspolitiska frågor och naturligtvis en mängd fakta om skogsnäringen och dess betydelse för landet.

Kontakta oss gärna!